

21.2.1990

voknoBožanova 7
110 00 PRAHA 1
tel: 22 47 53

8

POCHODEŇ č. 2

Jan ZAJÍC

"Pan, smiluj se nad námi, at dokážeme něco udělat, at není zapotřebi druhé živé pochodeň." (z molitby Aleše Březiny při bohoslužbě u Martina ve Zdi 19.1.1969)

Je 25. února 1969. Před jedenadvaceti lety vykročil československý lid na cestu budování socialismu. Je 25. února, půl druhé odpoledne, a v pasáži domu číslo 39 na Václavském náměstí hoří člověk. Nestočí však vyběhnout ani na chodník, dnes dny nespátrá planoucí tělo, jako tomu bylo v případě Jana Palacha před pěti týdny. Jméno dnešní oběti? JAN ZAJÍC.

Narodil se 3.7.1950 ve Vrkově v okrese Ostrava. Matka učitelka na ZDS, otec drogista. Měl dva souro-

zenec. Tehdy třináctiletou sestru Martu a jedenadvacetiletého bratra Jaroslava. Prátele a známí shodně označovali Jana za člověka na věk osmnácti let velmi sečtého, intelektuálně a citově velmi vyspělého. Studoval Střední železniční průmyslovou školu v Šumperku. Tam bydlel i na internátě, ze tří stran ohraženém stěnami kasáren. Tehdy v nich pobývali sovětskí vojaci.

"Nedělám to proto, že by mě omrzal život, ale proto, že si ho až příliš važím. Svým činem vám ho snad zajistim lepsi." (z dopisu rodicům)

Po střední škole chtěl jít studovat filosofii. Učebnici latiny a Biblie, kterou mu poslal jeho přítel k přípravě na přijímací zkoušky, však již ne dostal. Knihy přišly dva dny po jeho smrti.

Zúčastnil se hladovky za Jana Palacha, kterou držel osm dní. Po pohřbu se vrátil domů.

25.1.1969 se Jan Zajíc s několika studenty ze Šumperka vrátil opět do Prahy. Téměř odesyvala dva dopisy s práním, aby byly předány jeho příteli, studentovi bohoslovecké fakulty v Praze, Oldřichu Vitovi. Tak se i stalo.

Je konec února roku 1969 a v okupovaném Československu čas neuprostřed brousi ostří normalizační sekry. Pět týdnů po smrti Jana Palacha plane pochoděn číslo dvě.

"Nenech si, hrdy a krásný český a slovenský lid diktovat s kým na věky půjdeš. Vy všichni, na které máj čin zapůsobi, a kteří nechete, aby byly další oběti, uposlechnete nasledující vyzvy: Stavujte! Bojujte! Kdo nebojuje – nezvítězí. At moje pochoděn zapálí vaše srdece a osvítí vaš rozum. At moje pochoděn svítí na cestu svobodnému Československu!" (z dopisu občanům republiky)

Den nato předávala oba dopisy rodině Jana Zajíce Oldřichovi. Rodice jsou zdrženi. Za patnáct minut po Vitovi již klepe na dveře příslušník VB.

Pohřeb se konal 2.3.1969 ve Vrkově, přestože si Jan přál být pochřben v Praze. "Nepřichází v úvahu," sdělili rodicům policisté při identifikaci mrtvého těla. Utíkala vojsko z bojiště i s generály, jsou hrdinové nežádoucí přečkázejí v evakuaci a ruší při ustupu. S Janem Zajícem se přesto přichází rozloučit na 7.000 občanů na kolena sraženého Československa.

Autorem náhrobku na Janově hrobě měl být sochař Olbram Zoubek spolu s architektem Svobodou. Mělo jít o reliéf v pískovcovém kvádru. Z důvodu ideologické nevhodnosti však MěNV ve Vrkově žádost o umístění takto navrhovaného náhrobku zamítl. Dodnes je na hrobě pouze kvádr bez reliéfu.

Dvakrát po sobě v krátké době byl v srdci Evropy soukusem způsobem demonstrován výraz protestu. Pochodeň číslo dvě již svými plameny zářila na smutnou cestu k duhovnému plenu, na cestu k padu Dubčeka, na cestu k dlouhodobému husákovského vedení. Trvalo téměř jedenadvacet let.

Stačilo málo vyběhnout na náměstí a po Palachově týdnu v lednu roku 1989 mohl následovat i tyden Zajíčkův. Na Tvé oběti, Jane Zajíci, to však nic nemění.

PATRICKO

JAN ZAJÍC: VEŘEJNÉ MÍNĚNÍ

Oporhují veřejným miněním
je to pro mne bouře v lávě od piva
tento svůj názor nikdy nezměním
ačkoliv kdekoliv mi ho zazlíví.

Ze když mám dneska dlouhé vlasy,
tak ztráta boduš esenbáka.
Jol Když já jsem byl mladý, to byly jiné časy!
Ta dnešní mládež se jenom fláká.

Sami nejsou však o moc lepší,
jsou plní předsudků,

ti kazatelé morálky všechny si pak odlehčí
při psání posudků.

Já nenávidím uniformy
a malíčosti,
a hluousti me, stejně jak staré, dobré vztahy
přivádějí vzdály ke zlosti.

Ano! Jsem určitě anarchista
a vůbec se za to nestydím
a ať už si na mne kdokoliv zahrál chystá
můžete! Já se vás nebojím.

O VÝSTAVĚ

V ÚKDŽ je Sopko těžko už někdy půjde nad svůj standard, ale zatím neje pod něj. Nejmíslivějším navštěvníkům zmlíšaným Jiržiholavými připomínám, že Sopko je jeden z malých, kteří ne kečaní, ale tvůrčí invenci táhli stále dopředu karu našeho umění v desetiletích nejlepších a že jeho díla mají trvalé a významné místo v naší kultuře. U Řečických je tu výstava pro Wroclav, která se neuskutečnila. Fry tu je v celém rozsahu. Pak je v první řadě hanba, že naši removovaní "mladí" co o sobě už nechavají totiž i filmové žurnály (za starého režimu) se tu jako jeden muž prostě neukazují. Tím víc ocením účast starců jako Brazda u Nepras. Prosej jsem vsak vystavou několikrát a velmi pozorně, a dojem zůstal fup. V některých případech se tu jedna dokorce ještě i o technickou neznalost Nemohu si pomoci, byla tam jako jediný vskulku žafici pod Martínkem Kiedelbauchovou. Na Staroměstské radnici byl nával. Opodal zajmu zůstávají však výstava Predjáře. Pani dr Ševčíkova ještě ví, co dělá. Když to uvádí Zprávy o tom, že postmodernismus dorazil až na Slovensko, se šeptaly mezi zasvěcenými před skoro deseti lety o potluču řeknu, že jsme i leccos viděli. Jim prekernější je prezentovat čtyři malíře, o nichž věru nelze říci že by si lamali hlavu s původností, jsou to snad přímé citace zapadoněmeckých divokých z dob před těmi deseti lety - či co? Nelze říci, že by ti čtyři neuměli malovat, ale to je tak asi všá. Nejvíce se věrkne do paměti Illošovský, který tam má i vskulku zajímavý vyšívání (!) a má ještě vtip Slovensku a Čechy nejsou veleidlo, ale stojí za to. Kunt je malířsky nejsvěžeji.

Naval se děre do druhého patra, kde je Milan Knížák. Výstava je to slabá, ba velmi slabá. Já proti panu Knížákovi nikdy nic neměl, je mi upřímně lito, že nemohu říci více. Zasloužilo by si to, už dnes pořádnou studii nebo ještě spis diskusi. Odvahu bylo potřeba mit k tomu plakatovat na jedné straně myšlenkový výtvar, který je doslova tak objevny jako podvirkáčky mého pradědečka. O Knížákovi je známo, že nikdy o ničem nevynesl kladny soud. Ialo nabubřelost čísi i z celku výstavy jeho posledních děl. Zárazňou, že nevyjadřují nazor redakce.

BONDY

NA KOHO TO SLOVO PADNE...

Iak po Slánském, Novotném, Dubčekovi a Jakešovi už i Husák. Věru, soudruži, být v Československu komunistou, nedej Bože ještě ve vysoké funkci, to není vůbec záviděníhodná věc! Však straně patří čest! Jíž dvaadvacíticet let je na straži, nespí, bdi, vždyť na každém jednom dojeď. Když pak náhodou dospěje strana k deformacím uchylkám od stanovené linie, ke zneužívání funkci, když zkratka dochází ke ztrátě kontaktu s dělnickou třídou, s železnou pravidelností přichází proces obrodný - a pak se vylučuje. A kdože nám to ještě zbyva bez poskytnutí?

Gottwald! Tak pozor, soudruži, na toho nesahat, na tom skutečně není jediné chybíčky! Ti, kteří o tomto tvrzení pochybuješ, možná, že činíte dobré, vždyť strana skýta denně mnoha překvapení.

Další je Urbánek. Spočítejte si na prstech, kolik dní pobyl ve funkci.

Dnes vane do rád tolkrali oklamanych a tolkrali podvedených stranků, kteří však (všechna čest a klobouk dolů, přfalel) ne vždy souhlasili s nepravostmi, prováděnými "nahofe", očistným vltvem v podobě bývalého premiéra Adama.

A nestranci? S úsměvem na lici pozorují církvu. Tak mě zrovna napadá, jestli i ten Gus Hall není mezi komunisty USA také již trochu zkompromitován veličinou. Ještě si rozumí s dělníky? Soudruži, pozor na ně!

Petr HNILO

INICIATIVNÍ ČLEN REDAKCE
KOUPLÍ LEVNÉ BICL.
S NABÍDKAMI SE V HOJNÉM POČTU
OBRAČEJTE NA ADRESU REDAKCE

HOMOSEXUÁLOVÉ U VRTULE

Restaurace U vrtule Praha sobota 17.2.

Ozehavé problemy homosexualních občanů nastínil jako první Šimon Formanek, aktivista Radikalní strany, který také informoval o vzajemné podpoře mezi Radikální stranou a homosexualy a o svém umyslu pozvat na budoucí sjezd i amerického basníka Allena Ginsberga. Dale se hovořilo o vytváření různých sekty v homosexualní straně kulturní, která by měla bojovat o ustupování od větveného literárního "on a ona"; teoretika - ta by se měla zabývat hlavně osvětu, protože sexuologicti odbornici jsou "stolet za opicem" a jako vzor by měl sloužit model sexuologie v USA, ve kterém se lekáři nesnaží "předělat" homosexuala na heterosexuala, ale opravdu pomáhají (hledání partnerů, ziskání sebedůvry ...); ženská sekce, která sdružuje lesbicky by měla pracovat usilovněji.

Homosexualové hodlají vytvořit si podniků, kde by se scházeli a uvažují o své databance, kde by byly v neposlední rade shromáždovány i udaje o případných perzekucích.

Cíli cílů víc než dost a ja doufám, že jim skutek neutice.

Štěpán Kot

CO SE TO DĚJE VE VELKÝCH LOSINÁCH ?

Dozvěděl jsem se, že Viktor Prokůpek, který asi před dvaceti lety zachránil ve Velkých Losinách výrobu ručního papíru:

Viktor Prokůpek, který zachránil barokní dům, v němž se ten papír vyrábí; Viktor Prokůpek, který investoval asi 100 000 Kčs z vlastních peněz na zachranu té výroby i domu, má být tzv. Občanským řečem odstraněn z postu vedoucího provozovny Olšanských papíren ve Velkých Losinách.

Proč?

Je členem československé komunistické strany.

Asi do ní vstoupím

16.2.1990. Magor

MILAN BALABÁN DOKTOREM TEOLOGIE

Dne 20. února byl prohlášen doktorem teologie Milan Balabán, který v deň svých temných se svými odbornými teologickými studiemi, přednáškovými cykly, konanými v soukromých bytech atd..., ale hlavně svým nekompre-misním občanským postojetem, spoluvtvářel bohaté spektrum druhé kultury.

Redakce časopisu VOKNO mu dodatečně tímto způsobem blahořeje.

JEN SMĚLE, SMĚLE DO ...

Tak jsme to vyhráli.

A ne ledasjak.

Sametově, tj. jako bez bouří...

Ale dost resentimentů! Postavme se rovnějma nohama na pevnou zem! A hlavně - ted už neztrácejme čas. Vzhůru k ekonomické prosperitě! Vykořečme do rajského světa tříhlavých magnetofonů a automatických převodovek!! VYKROČME DO ŘÍŠE PROSPERITY!!

JAK? Lék je přeci všem jasný - otevření se světu spolu s efektivní výrobou. A prospěch je zaručen.

Prospěch, Pro-spěch! Spěch pro spěch?! CO? PRO KOHO?! Ale kuš! Zas jenom ztrácíme čas. Využijme toho, že luto vědecko-technického rozkroku je nám otevřeno a popolezme zase o pár dál! KAM?! Zanechme konečně už těch kacířských myšlenek a blbých otázek! Takové zamýšlení chce čas a my musíme přeci ty šikmooký ostrovní termity donutit!!

Takže žádný rozjímání a čmuchání ke kytičkám - rychlokurz managementu a směle, směle do PRDELE!

- jvc -

BRŇÁCI NETÁHNOU?

Býl v kursu je věc důležitá. O tom se oslatně přesvědčily 16.2. kapely Pro pacifistického a Beavers. Jen čtyřicet dopředu prodaných vstupenek přinutilo Chmelnici plánovaný koncert odvolat. Ptálo-li se však jak dopadlo představení divadla VÁHA s Havlovou Vernisáží na stejně scéně o den později, mohu vás upokojit. Narváno! Tleskalo se velice. Dokonce i ti, kteří se po zjištění, že "sakra, ten Havel, dyl to není o politice, ani o kriminálu", snažili ze všech sil nevypadat jako kulturní tupci a věnovali veškeré své síly tomu, aby pochopili o co teda vlastně kráčí. Inu, být v kursu, to je důležitá věc.

MLEJN

Regionální přibramský samizdat MLEJN,
jehož nulté číslo právě vyšlo,

navazuje na tradici

přibramských samizdatů NOC a PIKOLE a případní zajemci
mohou redakci kontaktovat na adresách:

Jolana Heroldová, A.Jiráskova 214, 261 01 Příbram 4
Libor Michovcik, Na rynečku 151, 261 01 Příbram 3

ohlasy

VZKAZ PRO ŠTĚPÁNA KOTA

Tvůj článek ve Voknovinách č.4 "A všechny myši pogovaly" je mi odporný jako tobě Litochleby. Nevím sice co je "zbitá existence", ale s obligátně tančícími punkery kamarádem zcela normálně a proto by mě ani neudivilo, kdyby ti ten "...pouze jeden čerokýz vyvedený v národních barvách..." rozbil hubu. A co teprv "zuřivci z NMS". Tvůj článek mě naladil proti blbcům. Díky.

Petr Hadraha Kéda

Ehm.

Štěpán Kot

MAGOR DĚLÁ OSTUDU

Toh odpověď na otázku, co dělá v poslední době Magor Jirous. To ovšem ví kdekoliko. Po Praze se tradovaly a tradují zkazky o hodnotě alkoholu v jeho krvi při setkání se Zappou. Člověk si řekne budí Magor je Magor.

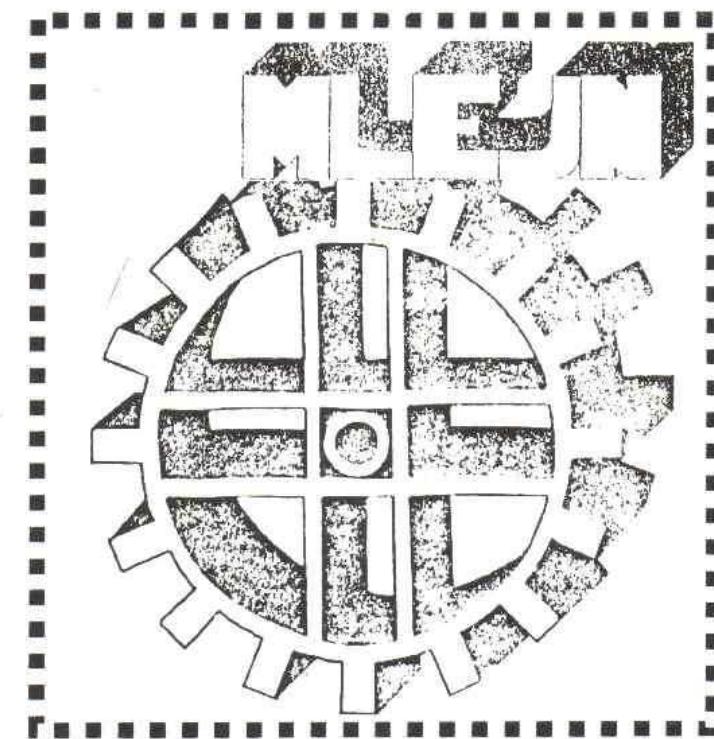
ALE

V ponděli 12.února jsem se nechtěně připletl pod svatého Václava. Nade mnou se klátil Magor s mikrofonem v ruce. Chtěl zřejmě mocí mermu stále mluvit, nehledě na kvalitu. Jedna ukázká za všechny: "To StB zrušený nebylo. Tam jak se jede ze Starého města ..... ulici, tak tam takhle sedí ..... a to je pěkná svině."

Byl jsem tak fascinován jeho projevem, že jsem konkrétní jména zapomněl. Čtenář promine. Posléze se Magor vykucal a já začal doufat, že už nastoupí nějaký kultivovanější řečník. Ale nestalo se tak. Magor i přes zjevnou novou přítomných nechtěl stále uvolnit místo nikomu jinému. Když posléze pronesl: "Ano, ano, tahle paní měla dobrou připomínku. Prej abych se vrátil do té hospody vodkař jsem přišel..." bylo toho už na mne trochu moc a dal jsem se na úprk směrem západním.

Tato příhoda přesvědčila nejen mne, ale i valnou většinu přítomných lidi o tom, že alkohol, který Magor v tak hojně míře konzumuje, velmi úspěšně bojuje s jeho mozkovou kúrou. A tak se Magor s velkým M stává postupně obyčejným magorem. Já jen doufám, že si při příštém pokusu o zdolání sochy svatého Václava Magor alespoň rozbití hlavu.

Luděk S Staněk

VÁŽENÍ PÁNI SPISOVATELÉ A BÁSNÍCI,

prosim vas, chodí k vám umělec narodní

co napsal "Epíštolu podzimní"

když jaro se k nam opět vracelo?

ten, co volá rudou "vločku unorovou"

by hlízu přinesla zas morovou

jemuž zla muža sedla na celo?

Ten kurnštyr. Narodní. Co lidem brečkou splaci.

Sdělte mu, až přijde, že narod nad ním zvrací.

Snadno uvíte, že jsem v životě nenapsal ani jednu basetu. Jako dělník jsem po večerech studioval, pak zase přijely tanky a do ionská jsem dělal topice. Proč tedy na stara kolena? Hnus mě donutil, abych usmolil ty verše. Ze vzteku jsem je vyrobil, pro zbytečných deset let studia. Z hrázy, že narodní basník by z učitelů a lekářů zas chtěl nadělat tisice tipů a myček oken.

Nevim, zda je Bůh, ale volam: Bože, aby už nikdy nebylo takových narodních umělců. Co rostli jako houby po dešti, či spíše jako plíseň na trusu.

Děkuji vám
Ing. Jan Kratochvíl

OTEVŘENÝ DOPIS

Prezidentu republiky Václavu Havlovi
Předsednictvu vlády Československé republiky
Federálnímu shromázdění

Dámy a pánové,

prislibili jste podporu našemu požadavku za zrušení trestu smrti. Prislibili jste okamžité projednání navrhу zákona, který by tento barbarický přežitek vykázal z naší společnosti. Místo toho projednává vláda zákony o vytvoření soukromých leteckých společností jiné, ekonomicky nesporné významné zákony. Ekonomický rozvoj však neudělá z Československa vyspělou zemi; vyspělou se naše země stane tehdy, až sladíme rozvoj ekonomický s rozvojem společenské morálky a kultury. Proto vás žádáme, abyste učinili okamžité všechny kroky vedoucí ke zrušení trestu smrti bez vyjimek.

Za Transnacionální radikální stranu
Jiří Doležal

KONCERT PRO VOKNO

•
ČISTÁ LÁSKA
KOKS
PEPA EXPLORER
KLOAKA
POVIJAN
CHAMELEON
KENTON
•

Velký sál SKP Kozlovska ulice, Česká Třebová
3. března - 14,00 koncert, 20,00 zábava.

Na podporu nezávislého časopisu **vokno**

Kluci & holky

Už jste četli
prečeský román?
"TOTÁLNÍ BRAINWASH"

u všech knihkupectvích pro vás

Egon Bondy román četl, chválu nešetřil. Proto nelenil, trochu vzácného času si našel a dne 15.-16.2.1990 Přelouč navštívil, aby nasál oné polabské atmosféry. Pečlivě si prohlédl všechna místa děje, restauraci "Samoobsluha" počínaje a "Albinou" s legendárním panem Binou konče. Vynechána byla z pochopitelných důvodů pouze vachcievra VB. V podvečer pobesedoval Bondy v "Záložně" s hrdiny a freaky románu, posilňován deseti i vícestupňovým pivem. Večer pak u Cary byl promítnut téměř dvouhodinový 8mm film ze života Bondyho "My žijeme v Praze..." (1984-85) a kratší snímky o Vincentu Venerovi. Ačkoliv básník je znám i tím, že chodí spát v deset, v Přelouči se překonal a na lože, po debatě s autory románu, se odebral až v 03,00 hod. A to už je co říci! Prostě totální brainwash.

Čtěte i vy!

----- KRÁTKÉ ZPRÁVY -----

MOZKOVÁ SONDAŽ

V lednu 1990 vyhřezl z analý západoceského samizdatu bulletin Fan Clubu Mozkové sondáže. Václav Vrah - mluvčí elektrického alternativního souboru Mozkové Sondáž a U.A.Bandu opětovně nalepal kulturní frontu s razantnosti obdobnou blízké minulosti, v níž M.S. a Underground Alkohol Band zlepala českou rockovou scénu. Bulletin Fan Clubu Mozkové Sondáže je k dispozici a lze jej objednat na adresu

Václav Vlach
Podhradní 260
332 02 Starý Plzenec

VÝZVA VŠEM OHLEDNĚ ZLIK VIDOVANÉHO KONCERTU SKUPINY BOURBONESE QUALK (GB) 23.10.1989

Žádám tímto všechny, kteří si u mne zakoupili vstupenky na tento koncert, aby se 1.3. či 2.3.1990, vždy od 14,00 do 18,00, dostavili na niže uvedenou adresu, kde jim vrátím vstupné. Chci se všem omluvit za několikaměsíční zdržení (částečně způsobené i revolucí) a poděkovat za důvěru. Prosím, informujte všechny své známé i neznámé, o nichž víte, že si listky zakoupili.

...v nový době s čistým stolem...

Ivo Zázvorka
Polská 38
120 00 Praha 2
3. patro
(tel. do zam. 265785, 8.00-12.00)

VŠEM PUNKROCKOVÝM KAPELÁM

Jedná se o vydání publikace o punkových kapelách, proto bych chtěl požádat všechny, i ty, které již zanikly, aby poskytly jakýkoli materiál - historie kapely, foto, texty, popř. slušnou nahrávku aj. Zároveň s publikací vyjdě také mg. nahrávka nejlepších skladeb. Materiály zasílejte na adresu:

Štěpán Stejskal
Bassova 32/14
190 00 Praha 9.

NIC SI Z TOHO NEDEJEJTE SIGNORE S.F.E.
NÁS ZAKAŽOVAL UŽ GARRIGAL-DI...

